

1.

Björlanda 230 2U 309

Arendal

Sonderingsgrävning

Grävningsrapport

Bedömning: stå. bopl.

Inv. nr 48927

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1970:16

Ark. Ark. Gbg. Kom.

GÖTEBORGS STADSMUSEI
BIBLIOTEK

Björlanda 230

Grävningssrapport, kopia

Arendal

Sonderingsgrävning

Inv.nr 48927

13:S 6 BOPLATSSOMRÅDE, STENÅLDER

Ett fåtal redskap påträffades samt rester efter ett förstört

kulturlager. Bland tidigare ytplockad flinta återfinns gropperamiskt material.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Läge: (fig 1) Björlanda (Vikanområdet), Göteborgs stad, stadsäga 15:317.

Grävningstid: 7 - 8 oktober 1970.

Arbetstid i fält: 14 arkeologtimmar, 49 grovarbetstimmar.

Undersökt yta: provområdesyta 2 700 kvm, med schakt undersökt yta 12 kvm.

TOPOGRAFI

Boplatsområdet 11 - 21 m över havet är beläget i en liten nord-sydgående dalgång som på båda sidor begränsas av berg. I söder ansluter boplatsområdet till det större låglänta område (Ö-V) i vilket Torslandavägen går. Detta område har under hela stenåldern varit vattenfyllt. Boplatsområdet har tidigare varit åker som nu är igenvuxen med gräs samt en del buskar. Längst i nordväst finns en gammal sommarstugetomt och längst i söder är det fortfarande öppen åkermark. Ca 100 m nordnordväst om boplatsen ligger en hällkista 13:7.

TIDIGARE FYND

På platsen har plockats flinta av Walter Starke (06:2). Föremålen har registrerats på museet men är i samlarens ägo. Föremålen samtliga av flinta är: 1 tjocknackig yxa, 1 spånpilspets, 1 pryl av spån, 1 borr, 1 mittstickel, 5 skivskrapor, 1 spånskrapa, 1 kölskrapa, 5 cylindriska spånkärnor, 1 kärna med bearbetning, 5 avslag av kärna, 1 spån med bearbetning, 2 ryggspån, 3 avslag med bearbetning, 7 spån samt 11 avslag.

ARBETSBESKRIVNING

Över boplatsområdet grävdes 16 st 0,5 x 0,5 m stora provgropar och 3 halvmeterbreda schakt (schakt I - III) om sammanlagt 23 m längd. Gropar och schakt igenlades efter undersökningen.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Schakt I, 13 m (läge se fig 6 och profilritning fig 7).

I södra delen av schaktet var profilen störd av täckdike. Även norra delen var störd och innehöll några meterstora stenar samt recent material. Lagerföljden framgår av fig 7. Flintan fynd 17 låg i ploglagret och i sanden.

Schakt II, 5,5 m och schakt III 4,5 m (läge fig 6).

Lagerföljd 1: ploglager 0,2 - 0,3 m tjockt

2: något grusig sand 0,1 - 0,2 m

3: grus 0,1 - 0,15 m

4: lera.

Flintan fynd 18 respektive 19 förekom i lagren 1 - 3. I lager 3 var flintan kraftigt svallad vilket tillsammans med lagerföljden talar för att det är fråga om en transgressionsprofil.

Inte i någon av schakten fanns spår av kulturlager eller konstruktioner.

FYNDBESKRIVNING

FYNDTABELL

Fynd nr	Grävnh. enhet	Flinta redskap			Flinta avslag		Flinta övrig		
		art	st	gr	st	gr	st	gr	
:1-2	1	Pg 1			5	12	8	56	
:3-4	2	" 2			6	20	14	83	
:5-7	3	" 3	handtagskärna	1	39	14	118	28	97
:8-9	4	" 4			17	182	116	712	
:10-11	5	" 5			2	1	15	256	
:12-13	6	" 6			6	130	12	290	
:14-15	7	" 7			7	13	15	99	
:16-17	8	" 8			8	36	37	539	
:18-19	9	" 9			12	37	55	191	
:20-21	10	" 10			11	69	33	279	
:22-23	11	" 11			4	12	4	100	
:24	12	" 12					2	10	
:25-26	13	" 13			4	24	4	60	
	Vak.	" 14							
:27-28	15	" 15			5	77	4	42	
:29-31	16	" 16	avsl.m.ret.	1	6	8	44	9	47

forts.

forts.

Fynd nr	Grävn. enhet	Flinta redskap			Flinta avslag		Flinta övrig	
		art	st	gr	st	gr	st	gr
:32-34 17	Sch. I	kärna	1	66	42	578	89	2364
:35-36 18	Sch. II				22	384	126	1800
:37-40 19	Sch. III	kärna	1	54				
		spånskrapa	1	4	51	542	353	4800
Summa:			5		224	2279	924	11825

En mycket stor del av flintan är kraftigt svallad. Endast bland avslagen i fynd 17 överväger antalet icke svallade jämfört med antalet svallade avslag. Bland redskapen är det endast kärnan i fynd 19 som är svallad. Enstaka spån förekommer främst i det svallade materialet.

SAMMANFATTNING AV HELA FYNDMATERIALET

FLINTA

knackstenar	--		
kärnor	handtagskärna	1 st	
	kärnor	2 st	
kärnredskap tillhuggna	--		
kärnredskap flathuggna	--		
kärnredskap slipade	--		
obearbetade avslag			224 st
avslagsredskap tillhuggna	avslag med retusch	1 st	
	spånskrapa	1 st	
avslagsredskap flathuggna	--		
avslagsredskap slipade	--		
övrig flinta			924 st
BERGART	--		
KVARTS	--		
ÖVRIGT	--		

SAMMANFATTNING, DATERING OCH UTVÄRDERING

Boplatsen, som ligger 11 - 21 m över havet och som har ett tidigare ytplockat material av gropkeramisk karaktär med eventuellt äldre

inslag, har visat sig längst i söder innehålla rester efter ett delvis förstört kulturlager. Norra delen har visat sig innehålla slagen svallad flinta inlagrad i ett gruslager som sannolikt är ett transgressionslager. Fynden från grävningen ger ej tillräckligt stöd för en datering. Under alla omständigheter finns ett äldre material någon gång från tiden före postglaciala maximum samt ett yngre material. Med tanke på det fåtal spån vilka påträffats och avsaknaden av spånkärnor i materialet från undersökningen finns det ingenting som säger att detta yngre material skulle vara gropkeramiskt.